

Regeringsrätten

Rättsfall

Förmögenhetsvärdet på aktier sålda kort tid efter beskattningsårets utgång

Besvär av TI angående disponenten F:s förmögenhetstaxering år 1962. — F. ägde 775 av 800 aktier i ett bolag som bedrev tillverkning inom frys-, laminat-, armatur- och plastbranschen. Aktiernas förmögenhetsvärde vid 1962 års taxering beräknades efter substansvärdet till 1 500 kr. för aktie. Den 19/2 1962 såldes aktierna för ca 20 000 kr. per aktie. — Hos PN yrkade TI att förmögenhetsvärdet skulle beräknas efter försäljningsvärdet. F. invände att försäljningspriset beräknats med hänsyn till köparens speciella möjligheter att utnyttja bolagets tillverkningskapacitet. För F. gällde däremot att utvecklingen inom branschen, det alltmer hårdnande försäljningsklimatet visade att F. hade att räkna med svårigheter att uppnå tillfredsställande avkastning. Han hade därför ingen anledning att vidta en annorlunda värdering än anläggningstillgångarnas bokförda värde. — PN = KR: ej ändring.

RR yttrade: Även om köpeskillingen vid försäljningen av samtliga aktier i företaget den 19/2 1962 med hänsyn till de speciella omständigheter som därvid förelåg icke kan läggas till grund för bestämmande av aktiernas förmögenhetsvärde vid taxeringen, måste aktiernas värde vid en försäljning under normala förhållanden likväl antagas ha väsentligt överstigit det av kammarrätten upptagna värdet. Mot bakgrunden av bolagets omsättnings- och vinstutveckling bör aktiernas förmögenhetsvärde skäligen uppskattas till åtminstone 8 000 kr. per styck eller till ett sammanlagt belopp av 6 200 000 kr. (RR:s utslag den 27/8 1968.)

Ackumulerad inkomst: författarinkomst

Besvär av författaren M. angående skatteberäkning för ackumulerad inkomst. — Hos PN begärde M. som år 1960 taxerades till 74 080 kr. ink. av författarverksamhet — särskild skatteberäkning för 48 327 kr. att fördelas på sex år. Intäkterna hänförde sig till ett under 1954 påbörjat framarbetande av "detektivfiguren kapten H." med flera inom TV, radio, film och press samt i romaner utnyttjade seriegestalter. Detta arbete hade under just beskattningsåret resulterat i ovanligt höga inkomster, vilket framgick av åsatta taxeringar: 1956 10 660 kr, 1957 17 050 kr, 1958 27 480 kr, 1959 30 030 kr, 1960 65 610 kr och 1961 36 270 kr, allt till statlig inkomstskatt taxerad inkomst. Fråga var enligt M om ett fortlöpande arbete. Även om det ofta rörde sig om olika verk och olika titlar, så fanns där en gemensam faktor, den diktade gestalten H., hans hustru och hans medhjälpare. Även för ett

vart verk hade i flera fall legat arbete under mer än ett år. Härtill kom, att många verk blivit föremål för omarbetning från en litterär form till en annan. I ett arvode för filmmanuskript hade bl. a. ingått ersättning med 10 000 kr. enbart för rätten till namnet H. TI bestred. De av M. under 1959 uppburna inkomsterna syntes inte utgöra engångsinkomster. Den omständigheten att en viss seriegestalt plötsligt blivit populär och att inkomsten på grund härav överstigit tidigare års inkomster av samma slag, kunde inte föranleda att inkomsten skulle fördelas såsom ackumulerad. — PN: utan bifall.

KR hos vilken M. hävdade, att nu ifrågavarande intäkter utgjort engångshonorar — medgav särskild skatteberäkning för 30 000 kr. som i brist på tillförlitlig utredning hänfördes till tre år. — Hos RR anförde TI: Den omständigheten att M. under många år utarbetat vissa typ personer, som sedan varit gemensamma för böcker, film och radioprogram, borde inte föranleda att nu förevarande inkomst skulle anses såsom ackumulerad. Varje verk syntes härvidlag utgöra en fristående enhet, fränsett att viss bok använts som underlag för film och radio eller vice versa med kapten H. m. fl. såsom det enda gemensamma. Ett bifall till M:s yrkande kunde få oanade konsekvenser, då praktiskt taget var och en av de mer framstående detektivförfattarna liksom för övrigt även andra författare hade vissa personer gemensamma i sin produktion.

RR lämnade besvären utan bifall och yttrade: I målet är utrett, att M. under beskattningsåret åtnjutit inkomst bl. a. i form av engångsbelopp för filmmanuskript och följetonger, som utgör frukten av arbete hänförligt till mer än ett år, samt att summan av dessa belopp uppgått till åtminstone den av KR beräknade ackumulerade inkomsten. (RR:s utslag den 17/9 1968; en ledamot av RR ansåg att med hänsyn till den omfattning i vilken M:s författarverksamhet bedrivits inkomsten under 1959, även om den var större än under tidigare år, inte kunde anses som ackumulerad.)

Anm.: I proposition 1962:114 sid. 72 framhöll departementschefen på tal om inkomster av förevarande slag att det kunde överlåtas åt rättspraxis att liksom förut göra gränsdragningen i det enskilda fallet.

Formella förutsättningar för eftertaxering

Besvär av TI angående eftertaxering för år 1959 av dödsboet efter byggmästare K. RR yttrade: Av omständigheterna får anses framgå, att fastigheterna E m. fl. i O. kommun utgjort omsättningstillgångar i K:s byggnadsrörelse. Köpeskillingen vid försäljningen av fastigheterna, 125 000 kr., är därför att hänföra till intäkt i rörelsen. I 1959 års självdeklaration har dödsboet visserligen uppgivit att fastigheterna sålts under beskattningsåret efter mer än tio års innehav. Dödsboet har emellertid tillika uppgivit, att ingen rörelse bedrivits under år 1958. Enär dödsboet

härigenom får anses ha lämnat sådant oriktigt meddelande, som avses i 114 § TF, skall boet eftertaxeras för vad som genom förfarandet undergått taxering. (RR:s utslag den 27/8 1968.)

Arbetsgivare med skyldighet att verkställa skatteavdrag?

Besvär av hemmansägaren E. angående ansvarighet för arbetstagares skatt. — H., som fått debetsedel för preliminär A-skatt för år 1955, hade under 4 månader utfört vissa snickeriarbeten åt E. på dennes fastighet. H. hade fått visst belopp av E. per vecka och resten när arbetet var slut. H., som fått tillhoppa 5 201 kr. av E., hade enligt egen uppgift varken på grund av avtal eller de faktiska arbetsförhållandena varit förhindrad att samtidigt arbeta åt andra arbetsgivare. För E:s räkning hade han åtagit sig en bestämd arbetsuppgift av tillfällig natur och han bestämde själv sin arbetstid och sättet för arbetets utförande. — Länsstyrelsen och KR ansåg att E. i egenskap av arbetsgivare för H. var ansvarig för kvarskatt som påförts H. på grund av 1956 års taxering.

RR yttrade: Såvitt av utredningen i målet framgår, har den H. tillkommande ersättningen icke bestämts på grundval av viss timlön eller daglön eller eljest på ett vid arbetsanställning vanligt sätt. På grund härav och med beaktande av övriga i målet upplysta förhållanden finner RR övervägande skäl tala för att H. icke kan anses ha innehaft tjänst hos E. utan får antagas ha fullgjort arbetet på entreprenad. Enär det därför ej ålegat E. att verkställa skatteavdrag vid utbetalande av ersättning till H. prövar RR rättvist att befria E. från den honom ålagda betalningsskyldigheten. (RR:s utslag den 3/9 1968.)

Byggnad med två bostadslägenheter men som till ca hälften använts för annat än bostadsändamål

Besvär av TI angående teleföreståndaren S:s inkomsttaxering år 1962. — S. ägde en tvåvåningsfastighet med ett taxeringsvärde av 31 000 kr, vilken innehöll utom två bostadslägenheter dels expeditjonsrum och väntrum, uthyrda till Televerket, dels ock lokaler för lanthandelsrörelse (affär, kontor, magasin, källare och lagerbodar). S:s son, som övertagit den av S. tidigare bedrivna lanthandeln, skulle enligt kontrakt betala 1 200 kr i hyra per år, därav 600 kr belöpte på lokaler för lanthandeln och 600 kr för den ena bostadslägenheten. — KR, som följde S:s deklARATION, yttrade: Såvitt handlingarna däri utvisar är ifrågavarande fastighet icke inrättad allenast till bostad för en eller två familjer. Enär bestämmelserna i 24 § 2 mom. KL förty icke är i förevarande fall tillämpliga, bör taxering ske jämlikt bestämmelserna i 24 § 1 mom. samma lag.

RR yttrade: Enligt vad handlingarna i målet utvisar är fastigheten inrättad till bostad åt högst två familjer. De bruttointäkter som S. erhållit genom uthyrning av vissa utrymmen i fastigheten, vilka upplåtits för annat ändamål än bostad, har under beskattningsåret icke överstigit 1 200 kr. Sådant fall, som avses i 24 § 2

mom. sista st. KL, jämfört med p. 6 tredje st av anv. till samma paragraf, föreligger därför ej. Vid sådant förhållande skall inkomsten av fastigheten beräknas med tillämpning av bestämmelserna i 24 § 2 mom. och 25 § 3 mom. KL (dvs villaschablonen). (RR:s utslag den 22/4 1969).

Utbyte av ladugårdsinredning

Besvär av lantbrukaren A. angående inkomsttaxering år 1965. — A. yrkade avdrag med 14 376 kr, motsvarande 75 proc. av nedlagda reparations- och förbättringskostnader — TN medgav avdrag med 50 proc. av kostnaderna eller med 9 575 kr. — PN och KR begränsade avdraget till 5 000 kr enligt TI:s yrkande.

RR yttrade: Av handlingarna framgår att förutvarande ladugårdsinredning jämte golv, gödselstad och urinbrunn reparerats till följd av förslitning. I samband därmed har enligt vad tillgängliga ritningar utvisar tidigare utrymme för 26 uppbundna nötkreatur jämte ungdjur i lösdrift inretts med 36 båsplatser, varjämte tidigare förefintliga 4 svinboxar ersatts med 3 nya. Vidare har gödselrännan i golvet något fördjupats för att möjliggöra så kallad svämutgödsling samt gödselbassäng anlagts i stället för gödselstaden och urinbrunnen. Enligt obestridd uppgift i målet rymmer ladugården emellertid samma antal nötkreatur och svin som tidigare. Det har vidare uppgivits, att kostnaderna för reparation av ladugården i dessa delar till ursprungligt skick icke skulle ha understigit 14 376 kr. Med hänsyn till anförda omständigheter får omläggningen av golvet, bortsett från fördjupning av gödselrännan, samt utbytet av inredningen anses såsom reparation. De avdragsgilla kostnaderna härför kan beräknas icke ha understigit 9 575 kr. (RR:s utslag den 24/4 1969).

Beskattningsort för entreprenadrörelse

Besvär av trädgårdsarkitekten B. angående taxering till kommunal inkomstskatt år 1963. — B. var bosatt i Gävle och bedrev rörelse i Sandviken (avstånd 25 km). I rörelsen utfördes huvudsakligen gräv-, sprängnings- och planeringsarbeten. Sedan B. deklarerat inkomsten av rörelsen i Gävle samt PN företagit avsevärd höjning därav, yrkade B. hos KR att taxeringen för nämnda inkomst måtte ske i Sandviken. — KR ansåg PN:s åtgärd att upptaga B:s inkomst av rörelse för taxering till kommunal inkomstskatt i Gävle, såvitt handlingarna utvisade, rätteligen grundad.

Sedan berörda kommuner beretts tillfälle att yttra sig i frågan biföll RR besvären med följande motivering: Av handlingarna framgår, att B. i Sandviken disponerat en kontorsbarack med telefon, ansluten till Aktiebolaget Sandvikens Jernverks telefonväxel, att i baracken funnits skrivmaskin och räknemaskin, att B. i baracken förvarat arbetsritningar, entreprenadhandlingar, fakturor m. m., att avlöningarna utbetalats där, att B. vid behov av kontorshjälp anlitat tillfällig arbetskraft i Sandviken samt att B. ej haft särskilt kontorsrum i sin bostad i Gävle. Det är vidare upplyst att B. sedan år 1956 icke utfört någon entreprenad utanför Sandviken, att verksamheten varit omfattande, att B. dagligen befunnit sig i Sandviken samt att

till rörelsen hörande bilar och maskiner förvarats i förhyrda lokaler å nämnda ort. Av anförda skäl får rörelsen anses ha utövats från fast driftställe i Sandviken och skall sålunda inkomsten av rörelse beskattas kommunalt i Sandviken och icke i Gävle. (RR:s utslag den 24/4 1969).

Anm.: Gentemot exempelvis RÅ 1941 not. 809, där utgången blev den motsatta, föreligger den skillnaden, att B. ej haft något kontor annorstädes än i Sandviken. Jfr även RÅ 1934 not. 78 samt RÅ 1954 not. 496.

Ombuds behörighet styrkt först i RR

B. var styrelseledamot i ett försäljningsbolag. Styrelsen utgjordes i övrigt av kamreraren L. samt ytterligare en person. B. förelades vid vite av 500 kr. att avlämna självdeklaration för bolaget till 1967 års taxering. Genom beslut den 20/3 1968 utdömde länsstyrelsen det försuttna vitet. B. delgavs länsstyrelsens beslut den 1/4 1968. Hos KR yrkade L. den 10/4 1968 att länsstyrelsens beslut måtte undanröjas. Länsstyrelsen anmodade den 7/5 1968 L. att styrka sin behörighet att föra B:s talan. L. genmälde — utan att styrka behörigheten — att han skötte bolagets kamerateala uppgifter och att han helt påtog sig ansvaret för bolagets deklarationsförsummelse. Länsstyrelsen hemställde att besvären ej måtte prövas. — KR upptog icke besvären till prövning, enär L. ehuru han beretts tillfälle därtill, ej styrkt sin behörighet att i målet föra B:s talan.

Hos RR yrkade L. med företeende av fullmakt för B., att KR:s beslut skulle undanröjas. — RR yttrade: L. har i KR underlåtit att inom förelagd tid styrka sin behörighet att föra B:s talan. Den omständigheten, att L. numera företett en av B. utfärdad rättegångsfullmakt för honom, medför icke att B. kan anses ha i vederbörlig ordning fört talan i KR mot länsstyrelsens beslut. Vid sådant förhållande lämnar RR besvären utan bifall. (RR:s utslag den 24/4 1969).

Ersättning för flyttningskostnader

Besvär av diversearbetaren O. angående inkomsttaxering år 1962. — O., som sedan sept. 1955 av ett bolag arrenderat ett s. k. huggartorp (se nyttjanderättslagen 49 § andra st.) frånträdde arrendet i mars 1961. Han fick då från bolaget efter förhandlingar ett belopp av 5.000 kr. O. hävdade att en stor del av beloppet utgjorde gottgörelse för flyttningskostnader. En del av beloppet betecknades som "ett mera allmänt skadestånd". — PN ansåg hela beloppet utgöra för O. skattepliktig inkomst. — KR: ej ändring.

RR förklarade att av den av jordägaren utgivna ersättningen en viss del måste anses utgöra gottgörelse för O:s flyttningskostnader. Denna del, som skäligen kunde uppskattas till 2 000 kr., borde enligt RR icke upptagas till beskattning. (RR:s utslag den 2/9 1969).

Anm.: Jämför t. ex. RÅ 1966 ref 1 (Skattenytt 1966 sid 317). Ersättning i samband med att stad inlöste fastighet i vilken bedrivits viss rörelse ansågs inte utgöra skattepliktig inkomst till den del ersättningen avsåg kostnader och olägenheter i samband med flyttning av rörelsen.

Kreatursförsäljning vid frånträde av arrende

Besvär av hemmansägaren A. angående inkomsttaxering år 1965. — A., som hade 4,5 har egen åker och arrenderat 7,5 har åker och bete, hade vid 1963 års utgång 6 kor och 3 ungdjur. Han frånträdde arrendet och redovisade för 1964 försäljning av 3 kalvar för 1 618 kr. som löpande försäljning och hänförde försäljning av 5 kor för 5 980 kr. till skattefri realisation. — PN godkände A:s redovisning men KR upptog beloppet 5 980 kr. till beskattning. — RR fann ej skäl bifalla A:s besvär häröver, då antalet under beskattningsåret försålda kor och ungdjur varit ungefär detsamma som under de närmast föregående åren (RR:s utslag den 3/9 1969).

Ersättning för skador på mark och fröodling m m

Besvär av hemmansägaren H. angående inkomsttaxering år 1960. — Enligt ett förlikningsavtal 1959 mellan ett flertal fastighetsägare och Bolidens Gruvaktiebolag förband sig bolaget att till fastighetsägarna utbetala 275 443 kr. såsom full ersättning för de skador och olägenheter som kunde ha uppkommit eller kunde beräknas uppkomma till följd av utsläpp i en å av avloppsvatten som var arsenikhaltigt. H. uppbar på grund härav 20 118 kr, under 1959 för skador på mark och fröodling. H. yrkade att hela ersättningen skulle undantas från beskattning då ersättningen avsåg bestående skador på fastigheten.

Enligt RR:s utslag fick med hänsyn till innehållet i avtalet samt övriga i målet upplysta omständigheter antas att viss del av den H. tillerkända markskadeersättningen avsett ersättning för bestående skada på fastigheten. RR förklarade nämnda del av ersättningen, som skäligen kunde uppskattas till 5 000 kr, utgöra skattepliktig inkomst för H.

H. yrkade vidare att från ett belopp om 3 718 kr., som avsåg ersättning för markskador som under mer än 20 år uppstått på hans jordbruksfastighet, få avräkna dels 762 kr. som han av ersättningen utbetalat till en föregående ägare av en del av fastigheten och dels 185 kr. för advokatarvode i anledning av dennes anspråk på ersättning. — RR biföll H:s yrkanden. (RR:s utslag den 4/9 1969).

Försäljning av häst i samband med traktorbyte

Besvär av TI angående hemmansägaren J:s inkomsttaxering år 1962. — J. hade under 1961 bytt traktor och samtidigt sålt sin sista häst. — Han yrkade avdrag för

hela mellanskillnaden vid bytet, 10 762 kr. och hänförde vad han fått för hästen 1 973 kr. till skattefri realisation. — PN upptog sistnämnda ersättning till beskattning, enär den nya traktorn fick anses ersätta både den gamla traktorn och hästen. — KR undanröjde dock beskattningen. — Hos RR yrkade TI att PN:s beslut skulle fastställas. Enligt TI syntes J:s åtgärd att under samma år som traktorbytet skett avyttra hästen ha ett sådant samband med traktorbytet, att likviden för hästen borde beskattas. J. bestred sambandet. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 4/9 1969).

Avdrag för traktorbyte?

Besvär av lantbrukaren A. angående inkomsttaxering år 1962. — A., som arrenderade en jordbruksfastighet övertog år 1960 för 1 000 kr. en begagnad traktor. Denna traktor hade tillhört en maskinstationsrörelse, som A. bedrev tillsammans med en bror och var helt avskriven i rörelsen. A. bytte ut traktorn i juli 1961 mot en fabriksny traktor med ett inköpspris av 16 107 kr. För den gamla traktorn erhöll A. vid bytet 1 000 kr.

A. yrkade avdrag för hela mellanskillnaden 15 107 kr, och uppgav bl. a. Då han 1960 inköpte den begagnade traktorn hade han för avsikt att använda den en längre tid. På grund av besvärliga arbetsförhållanden under den regniga hösten 1960 ansträngdes traktorn mycket hårt och bl. a. förstördes lyften i januari 1961. Då ett utbyte av lyften skulle bli mycket kostsam, beslöt han att byta traktor, i synnerhet som han fick ett mycket förmånligt erbjudande på den nya traktorn. Den gamla traktorn var icke nedsliten vid förvärvet. — PN vägrade avdrag då med hänsyn till omständigheterna inköpet av den nya traktorn fick anses hänförligt till nyuppsättning. — Hos KR uppgav A. att han renoverat den gamla traktorn för 1 500 kr. — KR och RR: ej ändring (RR:s utslag den 4/9 1969).

Avdragsgillt ingående värde?

Överlåtelse av rörelse eller andelar i handelsbolag?

Besvär av L. angående inkomsttaxering år 1961. — L., som år 1951 tillsammans med en person S. startat en rörelse, hade den 25/9 1969 enligt avtal med S. köpt S:s ”andel i firman” för 20 000 kr. I handelsregistret hade antecknats att S. utträtt ur firman och att rörelsen fortsattes av L. ensam. Enligt avtal den 21/4 1960 sålde L. den ”under firma . . . drivna rörelsen med inventarier och varulager” för 40 000 kr. I handelsregistret antecknades först att köparen inträtt som delägare i handelsbolaget och någon månad senare att L. utträtt ur firman. L. betraktade köpeskillingen som likvid för andelar i handelsbolaget och uppgav (med utgångspunkt från då gällande regler) inte beloppet till beskattning. — TN och PN upptog hela beloppet 40 000 kr. till beskattning såsom rörelseinkomst. L. vidhöll sin uppfattning att hans överlåtelse avsett andelarna i handelsbolaget och att någon skattepliktig

inkomst inte uppkommit. I vart fall borde avdrag medges för de 20 000 kr. som erlagts till S.

KR yttrade: Annat förhållande kan icke anses framgå i målet än att L. genom ifrågavarande avtal överlät rörelsen med inventarier och varulager, icke andel i handelsbolag. Vid sådant förhållande är L. skattskyldig såsom för rörelseinkomst för genom avyttringen uppkommen vinst. — På grund härav och då vinsten, såvitt handlingarna utvisa, blivit riktigt beräknad av PN, samt L. icke kan anses berättigad vare sig att vid beräkning av inkomst av rörelsen erhålla avdrag med belopp, som han erlagt vid förvärv av S:s andel i handelsbolaget, eller att på annan grund erhålla avdrag för beloppet — ej ändring.

RR: ej ändring. (RR:s utslag den 2/9 1966; två ledamöter ansåg att L. från den bokföringsmässiga försäljningsvinsten, 32 672 kr. borde få avdraga det till S. erlagda beloppet 20 000 kr. minus beräknat oavskrivet värde på därvid förvärvade inventarier eller 3 664 kr.).

Anm.: Jämför t. ex. RÅ 1966 ref. 2. (Skattenytt 1966 sid. 316) där ende kvarvarande delägaren i ett handelsbolag inte ansågs berättigad till avdrag för avskrivning på den ersättning han erlagt till den utträdande bolagsmannen, enligt uppgift avseende rörelsens halva goodwillvärde. Se även RN 1956 nr 1:14 a) ang. förhandsbesked, innebärande att vid vinstberäkning på grund av försäljning av själva rörelsen avdrag inte kunde medges för kostnader för förvärv av andelar i handelsbolag vari rörelsen tidigare ingått.

Amorteringar på tidigare varufordran — intäkt av rörelse?

Besvär av köpmannen L. angående inkomsttaxering år 1962. — L. var under 1961 obegränsat ansvarig delägare (komplementär) i ett kommanditbolag med en dotter född 1949 som kommanditdelägare. Bolaget drev handel med bl. a. fastigheter och hade 1956 sålt en fastighet för vilken betalning delvis erlades med en revers på 120 000 kr. Bolaget som samma år sålde reversen med säkerhet på offentlig auktion till L. avskrev resterande 90 000 kr. i räkenskaperna. Under åren 1961, 1962 och 1963 återbetalade fastighetens köpare resp. 12 000 kr., 12 000 kr. och 20 000 kr. till L.

TI yrkade hos PN att 12 000 kr. skulle beskattas hos L. som inkomst av rörelse, då fråga var om belopp som influerats på varufordran i rörelse. PN biföll yrkandet. — KR lämnade L:s besvär utan bifall. — Likaså gjorde RR som yttrade: På grund av vad i målet upplysts om fordringens tillkomst och dess överlåtelse samt omständigheterna i övrigt får vad L. uppburit utöver vad han erlagt för fordringen anses utgöra skattepliktig intäkt av rörelse. (RR:s utslag den 11/6 1969).

Facklitteratur i rörelse?

Besvär av makarna M. angående inkomsttaxering år 1960. — Vid beräkning av underskott på en av hustrun bedriven rörelse i bl. a. fotobranschen vägrades avdrag

för prenumeration av tidskriften Skattenytt med 14 kr. Kostnaden ansågs inte utgöra en avdragsgill driftkostnad i rörelsen (RR:s utslag den 13/5 1969).

Anm.: Jämför deklarationskostnader som inte är avdragsgilla, se t. ex. RA 1947 not 770, 1952 not 706 m fl

Ökade levnadskostnader

Besvär av bilskolläraren W. angående inkomsttaxering år 1963. — W. som var gift och hade familjebostad i Värnamo var anställd som bilskollärare i Vimmerby under tiden den 1/2 1962 — den 19/7 1963. — W. yrkade avdrag för ökade levnadskostnader i Vimmerby med 2 500 kr. efter 10 kr för dag. — TN vägrade avdrag. PN som ansåg att anställningen till en början varit av tillfällig natur medgav avdrag med endast 590 kr. (59 × 10 kr.). KR: ej bifall.

RR biföll W:s talan och yttrade bl. a.: Med hänsyn till vad W. upplyst om sin avsikt att öppna egen bilskola i Värnamo och om sina försök att vinna erforderlig kompetens härför samt till vad som upptagits i ett intyg av innehavaren av bilskolan i Vimmerby får anställningen vid bilskolan under 1962 anses ha varit av tillfällig natur. Vid sådant förhållande är W. berättigad till avdrag för fördrjade levnadskostnader under tjänstgöringen i Vimmerby sistnämnda år. Anledning föreligger icke till erinran mot det av W. i sådant hänseende yrkade beloppet 2 500 kr. (RR:s utslag den 28/8 1969).

Ersättningsfastighet?

Besvär av en skytteförening angående förhandsbesked. — Föreningens fastigheter med därå befintliga skjutbanor m. m. skulle delvis tagas i anspråk för vägändamål. Föreningen avsåg att sälja fastigheterna till V. stad, varvid staden enligt preliminärt köpekontrakt skulle erlägga dels köpeskilling å 300 000 kr., dels överlämna ett markområde värt 100 000 kr. och dels betala ytterligare 350 000 kr., de båda sistnämnda som ersättning för skjutbanan med anordningar samt för skada och intrång. Föreningen ämnade investera c:a 800 000 kr. på det nya området för skjutbaneanordningar o. dyl.

RN yttrade: RN finner att, om sökanden på sätt i ansökningen angives till V. stad överlåter sina ifrågavarande fastigheter, fråga får anses vara om sådan tvångsavyttring, som avses i 35 § 2 mom. andra stycket KL. Skattepliktig realisationsvinst, som må uppkomma på grund av avyttringen, utgör förty sådana realisationsvinst, som avses i tredje stycket nämnda stadgande. RN finner vidare att, om sökanden från staden förvärvar området, fråga får anses vara om förvärv av sådan ersättningsfastighet, som avses i förordningen den 6 juni 1968 (nr 276) om uppskov i vissa fall med beskattning av realisationsvinst. RN finner åter att kostnaden för de investeringar, som är nödvändiga för att det nya området skall fylla samma funktion i sökandens verksamhet som de avyttrade fastigheterna, icke är att anse som kostnad för förvärv av ersättningsfastighet som nyss sagts. På grund av det

anförda förklarar RN att, vid tillämpning av förordningen om uppskov i vissa fall med beskattning av realisationsvinst, allenast kostnaden för förvärvet av ifrågasvarande område skall anses som kostnad för förvärv av ersättningsfastighet.

Hos RR yrkade föreningen, att utöver 100 000 kr. som utgör markanskaffningskostnad jämväl resterande 650 000 kr., som åtgår till anläggning av en ersättnings-skjutbana, skulle anses utgöra kostnader för förvärv av ersättningsfastighet. — RR: ej ändring. (RR:s utslag 19/8 1969).

Anm.: Av utgången i detta mål torde följa att, om t.ex. en villafastighet tvångsavyttrats och den skattskyldige till ersättning för den avyttrade fastigheten inom föreskriven tid förvärvat obebyggd tomtmark i tanke att senare bygga en ny villa byggnadskostnaden inte får medräknas i vederlaget för ersättningsfastigheten.

Det s. k. 3 000 kr-avdraget vid realisationsvinst på fastighet

A: I mål angående förhandsbesked var fråga om beräkning av realisationsvinst vid försäljning av en jordbruksfastighet. På fastigheten fanns utom mangårdsbyggnaden även en byggnad som tidigare varit arrendatorsbostad. Vid 1965 års allmänna fastighetstaxering utbröts denna till en särskild taxeringsenhet och åsattes taxeringsvärde såsom annan fastighet. I målet uppkom frågan om säljaren skulle få tillgodoräkna sig mer än ett 3 000 kr-avdrag vid realisationsvinstberäkningen. Svaret blev jakande och säljaren förklarades berättigad att fr. o. m. 1965 vid vinstberäkningen räkna med ett sådant avdrag även på den såsom annan fastighet taxerade delen av fastigheten. (RR:s utslag den 4/6 1969).

B: Ett annat mål angående förhandsbesked avsåg en person som ägde flera fastigheter, vilka tillsammans bildade en taxeringsenhet. På fastigheterna fanns flera bostadsbyggnader uppförda före 1912 och en villabyggnad uppförd 1953 som den skattskyldige själv bebodde. Den skattskyldige skulle sälja fastigheterna utom villan med tomt. Han ansågs ha rätt att vid realisationsvinstberäkning tillgodoräkna sig ett särskilt avdrag om 3 000 kr. för bostadsbyggnad per år för tiden före år 1953 men inte för tiden därefter. Den år 1953 färdigställda villan var nämligen från och med detta år att anse som huvudbyggnad. (RR:s utslag den 21/7 1969).

Anm.: Se Skattenytt 1968 sid 35

C: Ett tredje mål angående förhandsbesked gällde försäljning av en fastighet som förvärvats år 1939, då en bostadsbyggnad uppfördes på fastigheten. Denna byggnad revs senare. I omedelbar anslutning därtill uppfördes på samma plats en ny bostadsbyggnad som blev färdig år 1961. På fråga angående realisationsvinstberäkningen vid försäljning av fastigheten förklarade RN säljarna vara berättigade till 3 000 kr-avdrag fr. o. m. 1961, alltså inte fr. o. m. 1939 då den första byggnaden uppfördes. RR fastställde RN:s beslut, då utformningen av punkt 2 femte st. av anv. till 36 § KL inte medgav att 3 000 kr-avdraget beräknades för tid före det kalenderår, då den nuvarande bostadsbyggnaden på fastigheten uppfördes. (RR:s utslag den 19/8 1969).

Överflyttning av eftertaxering till annat år?

Besvär av TI angående eftertaxering av E. för år 1958. PN eftertaxerade R. för år 1958 för bl. a. en kostnadsersättning om 20 966 kr. — KR nedsatte dock eftertaxeringen, då ersättningen inte blivit för E. tillgänglig för lyftning förrän under år 1958 och alltså inte varit att hänföra till beskattningsåret 1957 — Hos RR yrkade TI bl. a. att, om RR i likhet med KR skulle finna ersättningen hänförlig till beskattningsåret 1958, RR skulle enligt 105 och 116 § TF överflytta eftertaxeringen till taxeringsåret 1959. — RR fann yrkandet inte kunna upptas till prövning, eftersom frågan om beloppets eftertaxering för år 1959 icke prövats inom fem år efter sistnämnda år. (RR:s utslag den 2/9 1969).

hü 60
63
69